

Затверджено
Президією
Всеукраїнської громадської організації
«Кінологічна Спілка України»
27.01.2014 року
із змінами та доповненнями,
затвердженими Президією
Всеукраїнської громадської організації
«Кінологічна Спілка України»
23.07.2020 року

Президент
Всеукраїнської громадської організації
«Кінологічна Спілка України»

Оніщенко Г.Г.

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення офіційного дослідження
кульшових та ліктьових суглобів на дисплазію
із занесенням результатів до племінної книги
Всеукраїнської громадської організації
«Кінологічна Спілка України»

Київ, 2020

I. Адміністрування, ідентифікація та процедура проведення

1. Для проведення дослідження кульшового та ліктьового суглобів на дисплазію з підготовкою Висновка Комісії Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» з дисплазії суглобів обов'язково застосовується радіографічне дослідження.

Мінімальний вік для обстеження собак на наявність дисплазії суглобів для *більшості порід становить 12 місяців, для собак великих і гігантських порід, вказаних у Додатку №1 до цього Положення, – 18 місяців.*

2. Тварина ідентифікується за мікрочипом.

3. Для здійснення процедури обстеження кульшового та ліктьового суглобів на дисплазію у осередку Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» чи громадській організації кінологічного спрямування, з якою у КСУ підписана угода про співпрацю та взаємодопомогу, або безпосередньо у лікаря ветеринарної медицини заповнюється Направлення-заявка (див. Додаток №2).

У Направленні-заявці власник тварини, яку він планує обстежити, своїм підписом підтверджує, що:

- рентгенографічне дослідження проходить саме той собака, який вказаний у родоводі;
- собака не піддавався хірургічному втручання, спрямованому на поліпшення стану кульшових та ліктьових суглобів;
- власник дає дозвіл на передачу результатів рентгенографічного дослідження кульшового та ліктьового суглобів на дисплазію Головному Управлінню Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» та Комісії Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» з дисплазії суглобів (далі за текстом – Комісія КСУ з дисплазії суглобів) з метою використання для статистичних та наукових досліджень.

4. Лікар ветеринарної медицини своїм підписом на Направленні-заявці підтверджує, що він за мікрочипом провів ідентифікацію обстежуваної тварини, і що вона відповідає зазначеній у родоводі.

5. Під час процедури рентгенографічного дослідження тварини повинні знаходитись під впливом седативних засобів або анестетиків для забезпечення повного розслаблення м'язів.

6. Рентгенівські знімки суглобів тварини, що досліджується, повинні бути виконані у реальному розмірі. Для ідентифікації рентгенівських знімків в них слід зазначати номер мікрочипа, ПІБ власника, дату проведення рентгенографічного дослідження, сторону (ліва або права). Ця інформація

повинна бути вдрукована в рентгенівський знімок до проявлення плівки (фотодруку) і не може бути вилучена до опису знімка.

7. Рентгенівські знімки виконуються лікарем ветеринарної медицини у форматі DICOM у наступних **проекціях**:

Кульшовий суглоб:

Проекція 1. Тварина фіксується на спині, тазові кінцівки максимально каудально витягнуті, ротація тазових кінцівок медіальна.

Проекція 2. Тварина фіксується на спині, тазові кінцівки максимально зігнуті у кульшових суглобах; латеральна абдукція стегнових кісток.

Ліктьовий суглоб:

Проекція 1. Медіолатеральна проекція суглоба. Передня кінцівка зігнута у ліктьовому суглобі так, щоб кут між плечовою кісткою та кістками передпліччя становив 90°

Проекція 2. Медіолатеральна проекція суглоба. Передня кінцівка зігнута у ліктьовому суглобі так, щоб кут між плечовою та ліктьовою і променевою кістками становив 45° (що досягається максимальним згинанням передньої кінцівки у ліктьовому суглобі).

Проекція 3. Краніолатеральна, каудомедіальна проекція суглоба. Передня кінцівка максимально витягнута з медіальною ротацією передпліччя на 15° .

За кожним виконанням знімком у вказаних вище проекціях лікар ветеринарної медицини здійснює опис стану суглоба з подальшим висновком про ступінь дисплазії кульшових і ліктьових суглобів.

8. Лікар ветеринарної медицини передає до Комісія КСУ з дисплазії суглобів рентгенівські знімки та описи до кожного з них з висновком, виконані у вказаних Проекціях (2 проекції для кульшового суглоба та по 3 – до правого і лівого ліктьових), а також додатково один знімок у Проекції 1 (для кульшового суглоба) з розміткою визначення кута Норберга на лівому і правому кульшовому суглобі.

Технічна якість рентгенівських знімків повинна дозволяти зробити опис та оцінку стану суглобів. Знімки незадовільної якості не приймаються до оцінки Комісією КСУ з дисплазії суглобів.

Також лікар ветеринарної медицини передає до Комісії КСУ з дисплазії суглобів відповідно заповнене Направлення- заявку на перевірку кульшового і ліктьового суглобів на дисплазію (HD і ED).

Комісія КСУ з дисплазії суглобів на підставі представлених документів та рентгенівських знімків від лікаря ветеринарної медицини проводить остаточну оцінку суглобів на дисплазію з підготовкою Висновка обстеження кульшового і ліктьового суглобів на дисплазію, на основі якого КСУ оформлює Сертифікат на дисплазію кульшового і ліктьового суглобів

міжнародного зразка. Дані Сертифікату на дисплазію заносяться до Племінної книги Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» або Додатку до неї.

Сертифікат на дисплазію кульшового і ліктьового суглобів міжнародного зразка може отримати власник тварини, яка пройшла оцінку суглобів на дисплазію Комісія КСУ з дисплазії суглобів з підготовкою Висновка обстеження кульшового і ліктьового суглобів на дисплазію.

Знімки та висновки обстеження на дисплазію кульшового і ліктьового суглобів міжнародного зразка та рентгенівських знімків зберігаються в КСУ протягом 5 (п'яти) років.

II. Система оцінки кульшового суглоба.

Комісія КСУ з дисплазії суглобів проводить скринінг за єдиною системою оцінки кульшового та ліктьового суглобів на дисплазію, що розроблена офіційною програмою Міжнародної Кінологічної Федерації.

Ступені дисплазії кульшового суглоба:

A - Відсутні ознаки дисплазії кульшового суглоба.

Голівка стегнової кістки і кульшова западина конгруентні. Краніолатеральний край кульшової западини гострий і злегка заокруглений. Кут Норберга становить близько 105° .

В ідеальному кульшовому суглобі краніолатеральний край кульшової западини закриває голівку стегнової кістки більше в латерокаудальному напрямку.

B – Межевий стан суглоба. Кульшовий суглоб майже в нормі.

Голівка стегнової кістки і кульшова западина дещо неконгруентні і кут Норберга становить близько 105° . Або голівка стегнової кістки і кульшова западина конгруентні і кут Норберга становить менше 105° .

C - Легкий ступінь дисплазії кульшового суглоба.

Голівка стегнової кістки і кульшова западина неконгруентні, кут Норберга становить близько 100° . Можливе незначне сплющення краніолатерального краю кульшової западини. Реєструються незначні ознаки остеоартрозу по краю кульшової западини або на голівці чи шийці стегнової кістки.

D - Помірний ступінь дисплазії кульшового суглоба.

Реєструється явна неконгруентність голівки стегнової кістки і кульшової западини з підвивихом. Кут Норберга складає більше 90° (тільки як рекомендація). Реєструється сплющення краніолатерального краю кульшової западини і/або ознаки остеоартрозу.

Е - Важкий ступінь дисплазії кульшового суглоба.

Реєструються явні диспластичні зміни кульшового суглоба, такі як вивих або підвивих. Кут Норберга становить менше ніж 90° . Спостерігається явне сплющення краніального краю вертлюжної западини, деформація голівки стегнової кістки (грибоподібна форма, сплющення), мають місце ознаки остеоартроза.

III. Система оцінки ліктьового суглоба на дисплазію

Ступені дисплазії ліктьового суглоба:

0 ступінь (ED -)

Відсутні ознаки дисплазії ліктьового суглоба.

0/1 ступінь (ED +/-)

Межева форма ДЛС.

Існує зона підвищеної щільності (склероз) блокової вирізки ліктьової кістки, ліктьового відростка.

1 ступінь (ED +)

Легкий ступінь артрозу.

Наявність остеофітів менше 2 мм, склероз вінцевих відростків, трабекулярний контур ще можна візуалізувати.

2 ступінь (ED ++)

Середній ступінь артрозу або підозра на наявність ознак первинного ураження.

Наявність остеофітів розміром 2 - 5 мм. Розшаровуючий остеохондрит. Склероз в основі вінцевих відростків, трабекулярний контур не проглядається. Сходінка між ліктьовою і променевою кістками 2-5 мм. Інші ознаки первинного ураження суглоба – фрагментація медіального вінцевого відростка (FCP), остеохондроз (OCD), ізольований ліктьовий відросток (UAP).

3 ступінь (ED +++)

Важкий ступінь артрозу або наявність ознак первинного ураження.

Наявність остеофітів більше 5 мм. Сходінка між променевою та ліктьовою кістками більше 5 мм. Явні ознаки наявності первинного ураження суглоба – фрагментація медіального вінцевого відростка (FCP), остеохондроз (OCD), ізольований ліктьовий відросток (UAP).

Додаток №1.

Перелік порід собак, для яких *мінімальний вік* для обстеження кульшового та ліктьового суглобів на дисплазію становить *18 місяців*:

Бордоський Дог
Бульмастиф
Ірландський Вовкодав
Іспанський Мастиф
Кавказька Вівчарка
Кангал
Ландзир
Леонбергер
Марема-абруцька Вівчарка
Мастиф
Неаполітанський Мастиф
Німецький Дог
Ньюфаундленд
Південноруська Вівчарка
Піренейський Гірський Собака
Різеншнауцер
Російський Псовий Хорт
Російський Чорний Тер'єр
Сенбернар
Середньоазіатська Вівчарка
Словацький Чувач
Стандартний Пудель
Тибетський Мастиф
Шарпланінак

Для собак усіх інших порід мінімальний вік для обстеження наявності дисплазії суглобів становить 12 місяців.